

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 1. veebruaril**juhatus:** juhatus@maastikuarhitekt.ee

Kristiina Kupper (523 3340), Ülle Kunnus (514 7885), Laura Männamaa, Gerly Toomeoja

koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee 5060 834**kuukiri:** Minea Kaplinski minea@maastikuarhitekt.ee 5690 0694**MAASTIKUARHITEKTI KUTSE TAOTLEMINE**Tuletame taas meelde, et maastikuarhitekti kutse uue taotlusvooru tähtaeg on juba vähem kui kahe nädala pärast ehk **15. jaanuaril!**Kutse andmine on reguleeritud Kutseseadusega ning Kutsenõukogu poolt kinnitatud [kutse andmise korraga](#).Lisainfo kutse taotlemise eeltingimuste ning esitatavate materjalide kohta leiate [EMALi kodulehelt](#).Lisaküsimuste korral kirjutage julgelt aadressile info@maastikuarhitekt.ee**LOOMETOETUS JA LOOMESTIPENDIUM**

Ka 2019. aastal on võimalik EMALilt taotleda loometoetusi ja loomestipendiume. Eelmisel aastal andis liit välja 8 stipendiumit kogusummas 4260 eurot, millega käidi õppereisidel ning konverentsidel. Samuti maksti ühele inimesele loometoetust.

Nii loomestipendiumi kui -toetuse taotlusi saab esitada läbi kogu aasta. Tingimuste ja taotlemise korraga saate tutvuda [SIIN](#).**Uus juhendmaterjal sademevee lahenduste kavandamiseks**

Keskkonnaministeeriumi kodulehelt on kättesaadav uuring pealkirjaga "Kombineeritud Sademevee strateegia projekt", mille eesmärgiks oli koostada soovitusel ja juhendmaterjalid sademevee lahenduste kavandamiseks planeerimisprotsessis ning pakkuda ülevaade sademevee insener-tehnilistest lahendustest.

Uuring on leitav [SIIT](#).**Rootsis määrati ametisse esimene riigiarhitekt, kelleks osutus maastikuarhitekti taustaga Helena Bjarnegård**Intervjuu, kus IFLA Rootsi delegaat värske riigiarhitektiga vestleb ning mõtiskleb temaga koos maastikuarhitektuur tähtsusest riigi tasandil, leiate [SIIT](#).**TAGASIVAADE AASTALÕPUSEMINARILE JA -ÕHTUSÖÖGILE**

Detsembri esimene neljapäev oli liidule tegus ja toimekas. Enne veel kui jõuti arhitektuuripreemiade piduliku auhinnatseremooniani, leidis esmalt aset EMALi ja Tallinna Keskkonnaameti koostöös korraldatud seminar haljastuse ehituseaegsest kaitsmisest ning seejärel õhtune aastalõpuõhtusöök kõigile liidu liikmetele ja väliskülalistele.

* * *

Haljastusseminari teemaderingi keskmeks olid elulised näited ning juhtnöörid sellest, mida ja kuidas teha, et olemasolev haljastus välisruumi ehitustööd tõepoolest üle elaks. Haljastuse rajamisest andis ülevaate Ulve Pärn, kelle ettekanne oli niivõrd mahukas, et palju näiteid jäi ajapuudusest kahjuks veel läbigi käimata. Kõige olulisema mõttena jäi aga kindlasti kõlama, et haljastuse rajamisel on kõige olulisem eri osapoolte omavaheline tugev koostöö.

Puude ehitusaegse kaitsmise praktilisest poolest rääkisid Arpo Põld ning Karel Istraël. Mõlemad ettekanded olid täis pikitud asjalikke näpunäiteid ning kogemustest tuletatud juhiseid selle osas, milliseid põhimõtteid tasuks projektidesse sisse kirjutada. Lühikokkuvõttena on ehk paslik tõdeda, et puude tõhus ja tulemuslik kaitsmine on võimalik, ent seda vaid juhul, kui kaitsemeetmete rakendamisel ollakse südame (või vähemalt mõttega) asja juures. Vastasel korral võib asi kergelt taanduda pelgalt formaalsuseks, millest suurt mingit kasu ei ole.

Ka Aki Männistö, Turu linnavalitsuse haljastusspetsialist, kinnitas Eesti kolleegide kogemust. Aki ettekanne tutvustas muuhulgas Soome põhjalikke regulatsioone ja seda, kuidas neist hoolimata tuleb tal liigagi sageli silmitsi seista hooletuse käigus kahjustusi saanud puudega.

Seminarile ehk kõige põnevama ettekande tegi Edgars Neilands, kes jagas oma kogemusi haljastuse kaitsmisest Läti kunstimuseumi juurdeehituse rajamisel. Nimelt asub lõunanaabrite kunstimuseum 20. sajandi algul rajatud suurejoonelises neobarokses hoones, mis asub keset vana parki. Kui ilmnest, et juurdeehituse rajamine on möödapääsmatu, otsustati viimaks, et uus osa ehitatakse täies mahus maa alla. See kergitas aga päevakorra probleemi, kuidas küll mahutada 30 meetri sügavune vundamendikaevik vana väärtusliku pargi keskele nii, et põlispuud ehitusplatsi raadiuses täielikult ei häviks. Siin tulidki mängu Edgars ja tema kolleegid Labie Koki firmast, kes lisaks maastikuarhitektuursele projekteerimisele ja maastikuehitusele, kavandavad ka haljastuse ehitusaegset kaitsmist. Nende järjepideva, pea kahe aastase töö tulemus on igaljuhul muljetavaldav, sest kunstimuseumi maa-aluse hooneosise seintest vaid loetud meetrite kaugusel on põlispuud alles ja (vähemalt esialgsete hinnangute järgi) tõepoolest ka heas eluvormis.

* * *

Seminarile järgnes EMALi aastalõpuõhtusöök

restoranis Trühvel. Tegu on teist aastat toimuva üritusega, mis loodetavasti kujuneb toredaks traditsiooniks, kus erialakaaslastega koos maha istuda ning möödunud aastale tagasi mõelda. Lisaks õhtusöögile ja üldisele trallile, tegi EMALi juhatus esimees Kristiina Kupper lühikese kokkuvõtte sellest, millega liit on 2018. aasta jooksul ametis olnud. Samuti anti pidulikult üle esimesed maastikuarhitekti tase 8 kutsetunnitused, mis omistati Sulev Nurmele ning Edgar Kaarele.

MUUD SÜNDMUSED EESTIS

Seminar "Linn, loodus, aiandus"

Juba homme, **3. jaanuaril** algusega kell 17.15 toimub **Tartu raekoja suures saalis** avalik üritus/aruteluring/seminar, kus saame lõpuks keskenduda innaaiandusele ja -loodusele. Tartus on mitmeid aedu ja alasid, mille ökoloogilisest ja sotsiaalsest tähtsusest võiks ja peaks rohkem rääkima!

Kõnelema ja arutlema tulevad ökoloog Aveliina Helm, MTÜ Maheaed looja Avo Rosenvald, inimgeograaf Kadri Leetmaa, kogukonnaaedade eestvedajad, Tallinna linnaaianduse koordineerija Maria Derlõš, Eesti Maaülikooli emeriitprofessor Anne Luik jt, kes tegelevad kliimaprobleemidest lähtuvalt linnalooduse temaatikaga. Plaanime arutelule kutsuda ka teisi Tartu linnaametnikke, kes tegelevad linnaruumiga, et mõista olukorda Tartus ning leida üheskoos lahendusi olemasolevatele probleemidele.

Seminari korraldavad Elav Tartu liikumise organiseerimistiim ja MTÜ Eikellegimaa. Lisainfo [SIIT](#).

MUUD SÜNDMUSED VÄLISMAAL

Õppereis "Planning and Promotion of Cycling in Denmark"

Jätkuna eelmise aasta samanimelisele üritusele (kus osalesid ka EMALi liikmed), toimub ka 2019. aasta suvel Taanis õppekogunemine, mille eesmärgiks on näidata, kuidas Taani jalgrattakultuur praktikas toimib. Loengutes tehakse tutvust Odense, Kopenhaageni ja Gladsaxe'iga (Kopenhaageni eeslinn, mille Taani jalgratturite föderatsioon pärjas tiitliga "Aasta jalgrattasõbralik linnavalitsus"). Lisaks on ette nähtud ühised jalgrattaretked Kopenhaageni ümbruses, kus muuhulgas külastatakse ka jalgrataste kiirteid ning saadakse aimdust sellest, kuidas jalgrattasõit on integreeritud muu ühistranspordiga.

Osalustasu on 680 €, registreerides enne 15. jaanuari 550 €.

Lisainfo [SIIT](#).

VÕISTLUSED:

Tallinna Männi pargi ideevõistlus

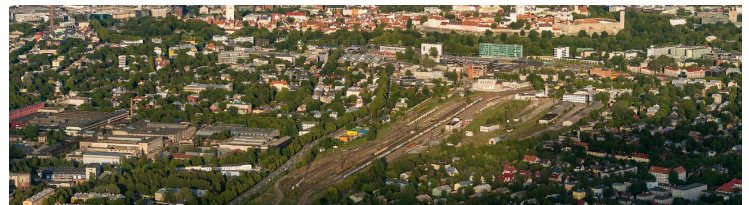
EMAL koostöös Tallinna Keskkonnaametiga kuulutas välja Männi pargi kaheetapilise ideevõistluse. Osalemistaotluste esitamise tähtaeg oli 26. novembril. Esialgsete taotlejate seast valitakse välja 4 parima portfelliga võistkonda, kes võistluse järgmises etapis esitavad oma ideekavandi. Võistluse lõpptähtaeg on 5. märtsil 2019.

Lisainfo võistluse kohta [EMALi kodulehel](#).

TAB 2019 visioonivõistlus

Tallinna Arhitektuuribiennaal TAB 2019 kuulutab välja visioonivõistluse pealkirjaga "**Uued elukeskkonnad, uued iluvormid**". TAB 2019 visioonivõistluse eesmärgiks on leida uusi lahendusi Kalamaja elanike elukeskkonna kujundamisel ning vältida kinnisvaraarenduste globaliseerunud arhitektuuri. Võistluse tähtaeg on **16. jaanuar 2019**. Lisainfo [SIIT](#).

Rakvere Ametikooli õpilaskodu kunstiteose konkurs

Kunstikonkursi raames otsitakse avalikku ruumi rikastavat taie, mis lähtuks Rakvere Ametikooli õpilaskodu arhitektuursest lahendusest, olemasolevast hoonestuse iseloomust ning ümbritsevast keskkonnast. Plaanitav kunstiteos hakkab asuma Rakvere Ametikooli õpilaskodu peasissepääsu ja Piiri tn 8 parkla sissepääsu vahelisel murualal. Otsitav kunstiteos võiks olla skulptuur või installatsioon. Kavandatav taies peaks olema ajas vastupidavast väärikast materjalist või materjalidest, eelistatult metall või kivi. Materjalide kasutamisel tuleb lähtuda ilmastiku-, vandalismikindlusest ja sobivusest kinnistule rajatava hoone visuaali, rütmi ning ümbritseva keskkonnaga, kus hoone arhitektuuri iseloomustavad märksõnad on funktsionaalsus, lihtsus ja soliidus. Võistluse tähtaeg on **5. märts 2019**. Lisainfo [SIIT](#).

TAB 2019 rahvusvaheline arhitektuurikoolide näitus

5. Tallinna Arhitektuuribiennaali TAB 2019 rahvusvaheline arhitektuurikoolide näitus "Kohutavalt ilus!" kuulub Tallinna Arhitektuuribiennaal TAB 2019 põhiprogrammi ning sellest on kutsutud osa võtma arhitektuuritüdengid ja arhitektid nii Eestist kui mujalt maailmast. Näitus "Kohutavalt ilus!" käsitleb kooli kui eksimist ja valesti tegemist võimaldavat kohta. Parim kooliprojekt ei pruugi olla kõrgeima hinde vääriliselt täidetud ülesanne, vaid autorit sügavalt puudutav ja isiksust kasvatav rännak. See võib olla töö, mis sisaldab endas (kohutavat) ära eksimist ja (kohutavate) vigade tegemist.. Võistluse tähtaeg on **18. märts 2019**. Lisainfo [SIIT](#).

Mida uut on maastikuarhitektuuril 2018. aastal ruumi rikastamiseks ja inimeste rõõmuks pakkuda? Žürii tões rahulolevalt, et uusi avalikke ruume on viimasel aastal valminud arvukalt ning uuenduslikud ideed on ka meie linnaruumis järjest enam jalgu alla saamas. Kui möödunud aastal oli põhjust nominendina tunnustada üht head tänava rist- ja ühiskasust Tartus, siis sel korral on riskasutusest saanud lausa staaridee, mis nii nominentide nimistus kui preemiatoode kujunduslahendustes on saanud eriliselt kõrgendatud tähelepanu osaliseks. Isegi premeeritud tudengitöö propageerib riskasutust, tõsi ehk veidi selle mõiste laiemas tähenduses, kuid siiski - teemaks putukate ja inimeste linnaruumi ühiskasutus.

Ühele maastikuarhitektuuribüroole oli aasta külluslik - aastate pikkuse sihikindla töö viljad said valmis. TajuRuum esitas kandidaadidena neli avaliku ruumi objekti, mis žürii hinnangul on kõik võrdset head ja tunnustust väärivad, sestap ei toogi see aasta mitte üht valitud preemiatood, vaid ühe preemiabüroo. Valminud objektid paiknevad laiali üle Eesti, igal tööl on oma isikupära, funktsioon ja paiga vaim. Samas on neis tunda ühtset käekirja - head ruumitaju - just TajuRuumi nimevääriiselt.

Kõige suuremat rahu ja harmooniat õhkub Teemanti pargist Laagris. Looduse komponendid - voolav vesi, vahelduv reljeef ning väärivad põlispuud - pakuvad inspireeriva keskkonna, milles maastikuarhitekt on tegutsenud taktitundeliselt, väärtustades olevat ja luues uusi kutsuvaid vorme ja ruume. Kujundatud ala piir on hägus, see hajub väga sujuvalt linnakeskkonda, iga lisatud detail istub valatult - mängulised parklajooned, vees keerlevad valguspallid, mida talveks saab kaldale paigutada, ja idüllilised "betoonlambad" välul.

Järgmise projekti, Annelinna jalakäijate kiirele uue näo loomise juures on tähelepanu pööratud olulistele linnaruumi kujundamise tahkudele: vastamine autostumise probleemile, kutsuva ruumi identiteedi loomine ning kaasamine. Ala kujundamisel on arvestatud mitme sihtgrupiga - autost loobunud ratturite ning jalakäijate, töö toimivusse läbi kaasamise panustanud vaegnägijatega. Lühidalt - annelinlastega,

kes tajuvad, et neid väärtustatakse, neid oodatakse linnaruumi kasutama. See on linna poolt ilus kummardus magala rahvale. Žürii kurvastas vaid selle üle, et ehituskvaliteedi mõttes ei saa ala eeskujuks tuua. Selleni tuleb veel Eestis kasvada, et välisruumi raha paigutades ei peaks iga kruvi pealt kokku hoidma ja et kaunist ja hästi rajatud elukeskkonnast saaks elementaarne osa igapäevast.

Teine TajuRuumi Tartu objekt, Naerumaa lasteaed teeb riskasutuse idee puust ja punaseks. Tuleb loota, et see idee levib ja leitakse mujalgi võimalusi lasteaedade külje all asuvaid mänguväljakuid usaldada piirkonna teistelegi laste külastamiseks. Vähemalt läbi TajuRuumi projektide kandub teema küll - sarnast riskasutust pakub ka Mäetaguse kooli kõrvale rajatud avalik mänguväljak. Seal on mitu kasutatud ka asfaltplatsile, mis sobib ühtviisi nii päästeauto manöövriteks kui põnevate markeeringutega noortele tegevusteks. Silma hakkab Naerumaalgi kogetud ruumi innovatsioon - põnev reljeef lastenurgas, asfaldist välja voolitud kümmud rulapargis.

Žürii oli väga üksmeelne parima tudengitöö valimisel. Maarja Tüüri magistratöö "Putukate linn" rabis oma põhjalikkuse ja ühiskondlikult aktuaalse teemavaliku ja käsitlusega. Elurikkuse kadumine on üleilmne väljakutse ning traditsioonilised esteetilised normid ühes klassikalise planeerimis- ja projekteerimistavaga muudavad selle probleemi aasta-aastalt üha teravamaks. Nii on hea meel näha, et niivõrd oluline teemapüstitus on põhjalikult läbi töötatud ning jõutud julgustavate tulemuste ja suunaviitadeni. Inimöötmelisuus ja "putukamöötmelisuus", mitmekesisus ja elupaigarohkus on olulised ideed ning on viimane aeg asuda neid ka praktilises maailmas ellu viima.

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapremiate konkursi selleaastase kokkuvõttena on paslik tõdeda, et maastikuarhitektuuril on pakkuda lahendusi ühiskonna probleemidele ning on üksnes hea meel näha, et selle aasta preemiatoode aitavad meil heita tubli pilgu nende lahendusvõimaluste kirevasse maailma.

Teele Nigola, EMALi aastapremiate konkursi žürii esimees

Edgar Kaare

Kerli Irbo

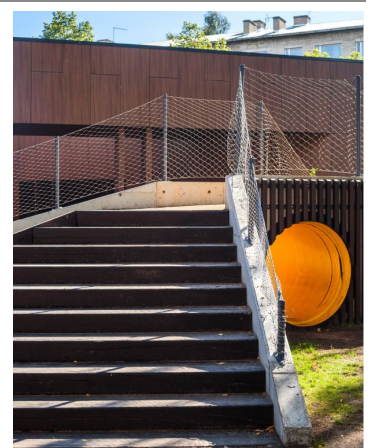

Liina Einla

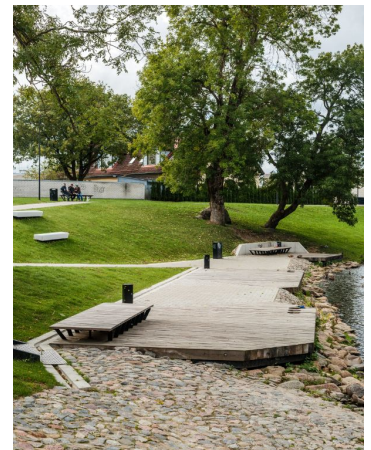
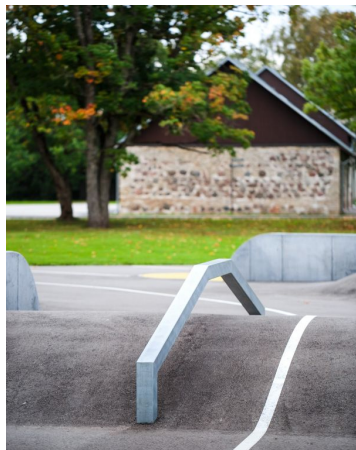
Terje Ong

Annelinna kergliiklustee
Mäetaguse põhikool

Naerumaa lasteaed
Teemanti park

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapremia 2018:

MAASTIKUARHITEKTUURIBÜROO TAJURUUM

Fotod: Erge Jõgela

Eripreemia helikunsti ja ruumi sünteesimise eest: Rekonstrueeritud Tartu kaarsilla heli- ja valguskujundus.

Valgustamise ja helindamise tehniline kontseptsioon: Tipriit Valgusdisain OÜ, Audio System Design OÜ, Elinvar OÜ. Valgus- ja heliteosed: Martin Rästa, Aivar Tõnso, Liisi Küla, Roman-Sten Tõnissoo, Sten Saarits. Ehitaja: AS Trev-2 Grupp

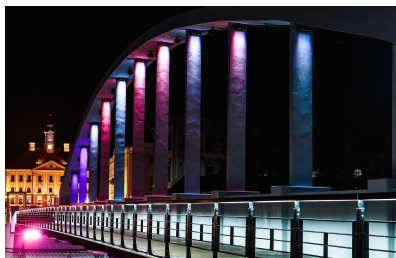

Foto: Erge Jõgela

Tudengipreemia laureaat: magistritöö "Putukate linn - elurikkust toetav planeerimine"

Autor: Maarja Tüür

Juhendajad Kristiina Hellström, Lauri Klein ja Kristi Grišakov

Eripreemia sündmusruumi kujundamise eest: Jõululinn Tartu

Programm ja projektijuhtimine: Tiigi Seltsimaja (Maris Peebo, Ragnar Kekkonen, Katrin Vask). Ruumiline kontseptsioon: Karin Bachmann (KINO maastikuarhitektid), Kerli Irbo (TajuRuum), Tartu linnavalitsuse arhitektuuri ja ehituse osakond, Tartu linnavalitsuse kultuuriosakond. Väikevormid: Tartu linnavalitsuse arhitektuuri ja ehituse osakond (Tõnis Arjus, Anna-Liisa Unt)

Fotod: Uku Peterson

KUIDAS LIIDU KÄSI KÄIB?

Uue aasta lävepakul on ehk paras aeg võtta hetk, et mõelda tagasi möödunud aastale. Nagu 2018. aasta algulgi, palusime ka seekord EMALi juhatusel liikmetel vastata paarile küsimusele EMALi käekäigu ja tulevikuplaanide kohta ning mõtiskleda liidu suuremate kitsaskohtade ja õnnestumiste üle. Vastused annavad liidu esimees Kristiina Kupper, kes on juhatuses juba teist järjestikust koosseisu, ning Laura Männamaa, kelle juhatuselise liikme volitused said alguse eelmisel aastal.

Kristiina – seekordse juhatuselise koosseisu „veteranina“ oled liidu juhtimisega ametis olnud juba 2016. aastast. Arhitektuuripreemiate järelkajana jäi kõlama lootustandev toon, et avalikku ruumi ja ka maastikuarhitektuuri osatakse üha enam väärtustada. Kui mõtled tagasi oma juhatuses oldud ajale ja tegevusele, siis kas pigem nõustud selle väitega või mitte?

Kristiina: Ma olen nõus selle väitega, kuid täiendaksin, et tunnen seda igapäevaselt. Olen püüdnud nii hästi kui oskan igal võimalusel maastikuarhitektuuri olulisust rõhutada ja maastikuarhitekti töö väärtust esile tuua. Eelmise juhatuselise aeg möödus „ujuma õppides“, sest kõik oli uus. Nüüd ütleksin, et peale administreerimise, on selle juhatuselise võimalus ka rohkem sisulistele asjadele keskenduda. Ja uut juhatuselise liikmetel on uusi ideid ja silmad säravad.

Laura – oled nüüdseks juhatuses olnud pea kolmveerand aastat. Kuidas on senised muljed juhatuselise tööst? Kas miski on üllatanud?

Laura: Juhatuselise töö on olnud väga konstruktiivne ja operatiivne. Meie koordinaator Reet on olnud suureks abiks, tahaks teda eraldi tänada. Üllatusi ei ole olnud, ehkki liitusime Gerlyga mõlemad juhatuselise üsna ootamatult ning polnud varem ei omavahel ega ka teiste juhatuselise liikmetega koostööd teinud. Sellest hoolimata kulgeb töö kui õlitatult ning üksmeeles.

Mis liidul sel aastal iseäranis hästi õnnestus?

Kristiina: Aasta on vabariigi juubeliaastale kohane olnud. Kohe meenuvad rahvusvaheline konverents „Food Urbanism“, EALi ja ESLiga sõlmitud kokkulepe, mille tulemusena saavad kutsetunnistusega maastikuarhitektid oma tööd allkirjastada, Euroopa maastikukonventsiooni ratifitseerimine Eestis ja muidugi liidu uus kodulehekülg. Aastale pani väärrika lõpu aastapreemiate üritus koos seminari ja jõululõunaga. Ütleksin ka, et rahvusvaheline suhtlus on hoogustunud.

Laura: Minu hinnangul on suurimaks õnnestumiseks erialaliitude vahel sõlmitud kokkulepe ning MTR registreeringu võimalus. Siinkohal tahaks väga tänada neid inimesi, kes selle kõige nimel pikalt vaeva nägid ja oma aega panustasid. Lisaks hindan kõrgelt seda, et liidul on nüüd uus koduleht, läbi mille on uhke meie eriala tutvustada ning mis töötab kasvada veel vingemaks kui ta seda juba on.

Millised olid aasta kõige suuremad väljakutsed?

Kristiina: Kõik tegevused on pakkunud suuremal või vähemal määral väljakutseid. Ootamatu oli aga Oska uuringu tulemus ja sellest vallandunud vajadust tõestada, et maastikuarhitektuur on oluline eriala ning vajadus maastikuarhitektide järele aina kasvab.

Laura: Suurimaks väljakutseks on endiselt see, et sooviks ja peaks tegema rohkem kui jaksu ja aega on. On olnud väga häid ettepanekuid ja mõtteid uute töögruppide moodustamiseks ning liidu arendamiseks. Väga raske on leida aktiivseid uusi nägusid, kes sooviksid samuti panustada liidu arengusse. Need, kes juba panustavad, peavad siiski ka oma päevatööd tegema ja õhinapõhiselt lõpmatuseni ei jaksa.

Millise hinnangu annate liidu üldisele käekäigule?

Kristiina: Liidu rahaline seis on stabiilne, aruandeid võlgu ei ole ja projektide kirjutamises oleme edukad. Võiksim rohkem pildil olla, aga ütleks, et läbi raskuste tähtede poole ja tähed lähenevad.

Laura: Iga aastaga oleme aina tublimad, tugevamad ja tõsiseltvõetavamad. Liidul läheb praegu hästi ning loodetavasti järgmisel aastal veelgi paremini.

Millised on suuremad projektid või mõtted, mida tahaksite järgmisel aastal ära teha?

Kristiina: Viia läbi põhjaliku kaardistuse meie eriala tööjõuturu vajadusest, et oleks võimalik millelegi tuginedes paremini kaitsta vajadust maastikuarhitektide koolitamisele ülikoolis. Sooviks tihendada koostööd tegevmaastikuarhitektide ja ülikooli(de) vahel, et tõsta hariduse taset. Samuti on vajalikud erinevad täiendkoolitused. Kindlasti sooviks, et kui EMAL on 2019. aastal aastapreemiate auhinnatseremoonia peakorraldaja, siis see tseremoonia oleks äge ja maastikuga tihedalt seotud.

Laura: Üheks suureks väljakutseks saab olema aastapreemiate gala ning kõige sellega kaasneva korraldamine. Aasta alguses vaatame veel tõsiselt peeglisse ning otsustame, kas võtame selle suure vankri vedada. Kindlasti saab see olema suur väljakutse, aga usun, et on seda väärt ning aitab meie eriala veelgi enam pildile tuua.

Mida tahaksite liidu liikmetele uueks aastaks südamele panna?

Kristiina: Meie kõigi igapäevastest tegudest sõltub maastikuarhitektuuri tervikpilt Eestis. Olgem väarikad ja professionaalsed ning püüdke ka kõige väiksemaid asju maksimaalselt hästi teha.

Laura: Soovitan kõigil liikmetel hetke mõelda, et miks nad liitu kuuluda soovivad ning mida liidult ootavad. Oma ootusi võiks jagada ka juhutusega, sest see võimaldab meil liidu tegevusi ja arengusuundi paremini kavandada. Igal liikmel on võimalik kaasa aidata liidu arendamisele ning ei tasu karta ka seda, kui seni pole teiste aktiivsete liikmetega kontakti ega oska kuidagi panustada. Andke endast julgusti märku, sest kindlasti leidub kõigile jõukohane ülesanne. Lisaks ei tasu unustada ka kohustusi liidu ees, mida aeg-ajalt ka liikmetele meelde tuleb tuua.

VALMINUD MAASTIKUARHITEKTUURSED OBJEKTID

Tallinna Lennujaama parkimismaja

ülevaate koostas: Toomas Põld

TELLIJA: AS Tallinna Lennujaam

PEAPROJKTEERIJAJA: Infragate Eesti AS

ARHITEKTUUR: Urmas Luure (Ehitusluba OÜ)

MAASTIKUARHITEKTUUR: Toomas Põld (Loovmaastik OÜ)

EHITUS: KMG Inseneriehituse AS ja Läti ettevõtte AS LNK Industries

EHITUSE AEG: 2018

Projektlahenduse kirjeldus

Detsembri II pooles avati Tallinna lennujaama parkimismaja. Parkimismaja sai nii suur, et mahtus ka kübeke rohelist. Parkimismaja haljasalade pinnakatete läbivaks kujundiks on perspektiivvaates lennurada. Lennuraja kujundid on omavahel ühendatud erineva nurga all, luues igale haljasalale sobiva mustri. Tugipostid, mis jäävad haljasaladele, saavad varsti kaetud ronitaimedega, mis loodetavasti toovad üüratusse betoonkeskkonda kontrastina veidi vertikaalset metsikust.

Lennujaamas aitab kodumaatunnet tekitada trammigalerii ette istutatud iluõunapuude aed. Kuna taimed on alles stardivalmis, siis efekti pole veel hästi näha. Taaskasutusest nii palju, et haljasalad on liigendatud paekivimultšiga, mis kaevandati sama parkimismaja alt ning lasti läbi freesi (vt fotod 1 ja 2)

Foto 1. Autor Toomas Põld

Protsess projekteerimisest ehituseni

Vaevalt, et parkimismaja sisse seda haljastust oleks tulnud, kui detailplaneeringuga poleks nõutud kindlat haljastuse protsenti ning eelprojektiga asendusistutust. Kogu protsessi nõrgaks küljeks oli see, et maastikuarhitekt kaasati sisuliselt alles tööprojekti staadiumis, kui ehitus juba käis. Kuigi eelprojektis oli natuke kaootilisel moel haljastust projekteeritud ja liigid määratud, siis tööprojektis sai selgeks, et osa eelprojektiga kavandatud on siiski ebarealistlik illusioon (nagu kõrvaloleval 3D illustatsioonil kujutatud läbi kolme korruse kasvavad elupuud).

Suuri elupuid ei tulnud mitmel põhjusel. Esiteks - sobivaid liike, ehk selliseid, mis oleks kitsa võraga ja kasvaks ca 10 m kõrguseks, polnud kusagilt saada. Teiseks olid ehitustööd juba nii kaugel, et ei saanud piisava sügavusega kasvupinnast paigaldada, ning kolmandaks kubisesid haljasalad juba sinna paigaldatud tehnovõrkudest. Siinkohal jäigi eelprojekti maastikuarhitektuuri osa nõrgaks, sest polnud piisavalt lahti kirjutatud ega lahti joonistatud, et kuidas need puud seal üldse kasvada saavad. Lisaks puudus eelprojektis haljastuse kohta ka selge kontseptsioon. Nii tuligi tööprojektis ette võtta eelprojekti mahud ja selle pinnalt hakata ka selgemat kontseptsiooni välja töötama, et haljastus toetaks parkimismaja arhitektuurset lahendust.

Selleks, et parkimismaja vertikaalne haljastus siiski tuleks, sai elupuude asemele istutatud harilik luuderohi `Baltica`, mis peaks seal ellu jääma ja haljasaladele jäävad parkimismaja tugipostid rohusega katma. Esimese korruse haljasalade vertikaalseks rõhutamiseks sai elupuu asemel istutatud vārd-jugapuu `Stricta Viridis`, mis on ka parema varjutaluvusega. Esimese korruse haljasalade pinnakattetaimena sai istutatud tipmist puksrohtu. Kõik eelnimetatud taimed on igihaljad, et efekt talvel ei kaoks. Ümber parkimismaja sai analoogse kujundusega haljastus kavandatud erinevate kukerpuu vormide näol.

Ehitustööde kvaliteet oli hea ja tööprojektist mööda ei pandud. Eks lähitulevik näitab, kuidas taimedele see keskkond sobib. Kui nad aga ellu jäävad, võiks sellist rohelist lahendust ka kusagil mujal parkimismajas rakendada.